

БОСНА И ХЕРЦЕГОВИНА

ИЗВЈЕШТАЈ О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ

*КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ*

URED ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
KANCELARIJA ZA REVIZIJU INSTITUCIJA BiH
AUDIT OFFICE OF THE INSTITUTIONS OF BOSNIA AND HERZEGOVINA

www.revizija.gov.ba

ИЗВЈЕШТАЈ
О ОБАВЉЕНОЈ ФИНАНСИЈСКОЈ РЕВИЗИЈИ
КОМИСИЈЕ ЗА ОЧУВАЊЕ НАЦИОНАЛНИХ СПОМЕНИКА
БОСНЕ И ХЕРЦЕГОВИНЕ
ЗА 2018. ГОДИНУ

Број: 02-16-1-812 /19

Сарајево, јул 2019. године

Садржај

I	МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА	5
	МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА	5
	МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ	7
II	ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ	9
1.	КРИТЕРИЈУМИ	9
2.	РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА	9
3.	СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА.....	10
3.1	Функционисање система интерних контрола	11
3.2	Финансијско управљање и контрола	12
4.	БУЏЕТ.....	12
4.1	Програм рада и извјештај о раду	12
5.	ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ	13
5.1	Преглед расхода и издатака из буџета	13
5.1.1	<i>Бруто плате</i>	13
5.1.2	<i>Издаци по основу уговора за привремене и повремене послове</i>	14
5.1.3	<i>Новчане донације</i>	15
5.1.3.1	<i>Уговори о привременим и повременим пословима</i>	15
5.2	Преглед прихода и примитака.....	16
5.3	Биланс стања	16
5.3.1	<i>Попис средстава и обавеза</i>	16
5.4	Преглед динамике запошљавања	17
6.	ЈАВНЕ НАБАВКЕ.....	18
6.1	Набавка радова за рестаурацију крова Земаљског музеја	18
7.	КОМЕНТАРИ.....	19
	ПРИЛОЗИ	19

I МИШЉЕЊЕ НЕЗАВИСНОГ РЕВИЗОРА

Мишљење независног ревизора се даје на основу проведене финансијске ревизије која обухвата ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

МИШЉЕЊЕ О ФИНАНСИЈСКИМ ИЗВЈЕШТАЈИМА

Мишљење

Извршили смо ревизију финансијских извјештаја **Комисије за очување националних споменика Босне и Херцеговине (у даљем тексту: Комисија)** који обухватају: биланс стања на 31.12.2018. године, преглед прихода, примитака и финансирања по економским категоријама, преглед расхода и издатака из буџета, по економским категоријама, посебне податке о платама и броју запослених, преглед динамике запошљавања, преглед сталних средстава у облику ствари и права, преглед капиталних улагања, преглед дознака из текуће резерве буџета, за годину која завршава на тај дан и анализу извршења буџета – текстуални дио, укључујући и резиме значајних рачуноводствених политика.

Према нашем мишљењу, финансијски извјештаји **Комисије** приказују истинито и фер, у свим материјалним аспектима, финансијско стање имовине, обавеза и извора средстава на 31.12.2018. године и извршење буџета за годину која се завршава на наведени датум, у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања.

Основ за мишљење

Ревизију смо обавили у складу са Законом о ревизији институција Босне и Херцеговине и Међународним стандардима врховних ревизионих институција (ISSAI). Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја*.

Независни смо од **Комисије** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједје основ за наше мишљење.

Одговорности руководства за финансијске извјештаје

Руководство **Комисије** је одговорно за израду и фер презентацију финансијских извјештаја у складу са прихваћеним оквиром финансијског извјештавања на нивоу институција Босне и Херцеговине тј. Законом о финансирању институција БиХ, Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ. Ова одговорност подразумијева и креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја који не садрже материјално значајне погрешне исказе услјед преваре или грешке, одговарајућа објелодањивања релевантних информација у напоменама уз

финансијске извјештаје, као и одабир и примјену одговарајућих рачуноводствених политика и рачуноводствених процјена, које су разумне у датим околностима.

Одговорности ревизора за ревизију финансијских извјештаја

Наши циљеви су стећи разумно увјерење о томе да ли су финансијски извјештаји као целина сачињени без значајног погрешног приказивања услијед преваре или грешке и издати извјештај независног ревизора који укључује наше мишљење. Разумно увјерење је висок ниво увјерења, али није гаранција да ће ревизија обављена у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција увијек открити значајно погрешно приказивање када оно постоји.

Погрешни прикази могу настати услијед преваре или грешке и сматрају се значајним ако се разумно може очекивати да, појединачно или збирно, утичу на економске одлуке корисника донијете на основу тих финансијских извјештаја.

Као саставни дио ревизије, у складу са Међународним стандардима врховних ревизионих институција, стварамо професионалне процјене и одржавамо професионални скептицизам током ревизије. Ми такође:

- Препознајемо и процјењујемо ризике значајног погрешног приказивања финансијских извјештаја, због преваре или грешке, обликујемо и обављамо ревизионе поступке као реакцију на те ризике и прибављамо ревизионе доказе који су довољни и примјерени да обезбиједо основ за наше мишљење. Ризик неоткривања значајног погрешног приказивања насталог услијед преваре је већи од ризика насталог услијед грешке, јер превара може укључити тајне споразуме, кривотворење, намјерно изостављање, погрешно приказивање или заобилажење интерних контрола.
- Стичемо разумијевање интерних контрола релевантних за ревизију како бисмо обликовали ревизионе поступке који су примјерени у датим околностима, али не и за сврху изражавања мишљења о успјешности интерних контрола.
- Оцјењујемо примјереност кориштених рачуноводствених политика и разумност рачуноводствених процјена и повезаних објава које је створило руководство.
- Оцјењујемо цјелокупну презентацију, структуру и садржај финансијских извјештаја, укључујући и објаве, као и да ли финансијски извјештаји одражавају трансакције и догађаје на којима су засновани на начин којим се постиже фер презентација.

Са руководством комуницирамо у вези са, између осталих питања, планираним дјелокругом и временским распоредом ревизије и важним налазима ревизије, укључујући и оне који се односе на значајне недостатке у интерним контролама који су откривени током наше ревизије.

МИШЉЕЊЕ О УСКЛАЂЕНОСТИ

Мишљење

У вези са ревизијом финансијских извјештаја **Комисије** за 2018. годину, извршили смо и ревизију усклађености активности, финансијских трансакција и информација са релевантним законима и другим прописима.

Према нашем мишљењу, активности, финансијске трансакције и информације **Комисије** за 2018. годину у складу су, у свим материјалним аспектима, са законима и другим прописима који су дефинисани као критеријуми за дату ревизију.

Основ за мишљење

Ревизију усклађености смо извршили у складу са Законом о ревизију институција Босне и Херцеговине и ISSAI 4000 - Стандард за ревизију усклађености. Наше одговорности према тим стандардима су детаљније описане у параграфу *Одговорности ревизора за ревизију усклађености*.

Независни смо од **Комисије** у складу са етичким захтјевима који су релевантни за нашу ревизију и испунили смо остале етичке одговорности у складу са тим захтјевима.

Вјерујемо да су ревизиони докази које смо прибавили довољни и одговарајући да обезбиједи основ за наше мишљење.

Скретање пажње

Не изражавајући резерву на мишљење о усклађености, скрећемо пажњу на следеће:

- *коэффициенти за обрачун плата члановима Комисије још увијек нису регулисани законским прописима, а обрачун и исплата се врши на основу одлуке Предсједништва којом је регулисан статус чланова Комисије (тачка 5.1 Извјештаја);*
- *на основу уговора о привременим и повременим пословима обављани су послови у континуитету током године, а за реализацију пројеката из донаторских средстава су закључени уговори о привременим пословима са стално запосленима (тачке 5.1.2 и 5.1.3.1 Извјештаја).*

Одговорности руководства за усклађеност

Поред одговорности за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја, руководство **Комисије** је такође одговорно да обезбиједи да су активности, финансијске трансакције и информације у складу са прописима којима су регулисане и потврђује да је током фискалне године обезбиједило намјенско, сврсисходно и законито коришћење расположивих средстава за остваривање утврђених циљева, те економично, ефикасно и ефективно функционисање система финансијског управљања и контроле.

Одговорности ревизора за ревизију усклађености

Поред одговорности да изразимо мишљење о финансијским извјештајима, наша одговорност подразумијева и изражавање мишљења о томе да ли су активности, финансијске трансакције и информације у свим материјалним аспектима, у складу са законима и другим прописима којима су регулисане. Одговорност ревизора укључује обављање процедура, како би прибавили ревизионе доказе о томе да ли се средства користе за одговарајуће намјене и да ли је пословање **Комисије**, према дефинисаним

критеријумима, усклађено са релевантним законима и другим прописима. Процедуре подразумијевају процјену ризика од значајних неусклађености са законима и прописима који регулишу пословање субјекта ревизије. Такође, наша одговорност подразумијева и оцјену финансијског управљања, функције интерне ревизије и система интерних контрола.

Сарајево, 24.07. 2019. године

ГЕНЕРАЛНИ РЕВИЗОР

Драган Вранкић, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Јасмин Пилица, с.р.

**ЗАМЈЕНИК
ГЕНЕРАЛНОГ РЕВИЗОРА**

Ранко Крсман, с.р.

II ИЗВЈЕШТАЈ О РЕВИЗИЈИ

1. КРИТЕРИЈУМИ

Канцеларија за ревизију институција Босне и Херцеговине извршила је ревизију финансијских извјештаја и, у вези с истом, ревизију усклађености. Ревизија финансијских извјештаја и ревизија усклађености подразумијева процес објективног прикупљања и процјењивања доказа, како би се утврдило да ли су предмети ревизије, тј. финансијски извјештаји, као и активности, финансијске трансакције и информације, усклађени са одговарајућим критеријумима који су садржани у законима и другим прописима. Критеријуми представљају упоредне параметре који се користе како би се дала оцјена предмета ревизије.

За оцјену усклађености са законима и другим прописима кориштени су сљедећи критеријуми:

- Закон о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину
- Закон о платама и накнадама у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о порезу на доходак и Закон о доприносима (ФБиХ и РС)
- Закон о јавним набавкама и подзаконски акти
- Закон о државној служби у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о раду у институцијама БиХ и подзаконски акти
- Закон о управи и подзаконски акти
- Закон о финансирању институција БиХ.

2. РЕАЛИЗАЦИЈА РАНИЈИХ ПРЕПОРУКА

Канцеларија за ревизију институција БиХ извршила је финансијску ревизију Комисије за 2017. годину, сачинила Извјештај о финансијској ревизији и дала позитивно мишљење на финансијске извјештаје и позитивно мишљење на усклађеност, са скретањем пажње на обрачун плата и накнада члановима Комисије, ангажовање стално запослених на реализацији уговора о повременим и привременим пословима и свеобухватност планирања јавних набавки и недоследности код оцјене понуда. У Извјештају су дате препоруке у циљу отклањања уочених неправилности.

Комисија није поступила у складу са чланом 16. тачка 3. Закона о ревизији институција БиХ и није доставила одговор о предузетим активностима на реализацији датих препорука у циљу превазилажења неправилности идентификованих у извјештају о обављеној ревизији за 2017. годину.

Увидом у предузете активности, дајемо осврт на реализацију препорука:

Оцјена реализације препорука	Реализована	Реализација у току	Нереализована
Одредбе интерног акта о одморима и плаћеном одсуству су усаглашене са законским одредбама.	●		
Евиденције о присутности на послу су уредније, а одсуства су усклађена са подацима из осталих евиденција (књига путних налога).	●		

Успостављена је свеобухватнија евиденција о дневном коришћењу службених возила.			
Није успостављена пракса прилагања радних налога уз фактуре о сервисирању возила као доказа о извршеној услузи од стране добављача.			
Комисија је усагласила начин коришћења мобилних телефона са важећим прописима, а одбијање прекорачења у случајевима када су трошкови већи од мјесечног лимита је било ажурније.			
Нису у потпуности окончане активности на ажурирању Мапе процеса, а у сегменту управљања ризицима неопходне су даље активности.			
Није било нових активности Комисије нити надлежних институција на измјени законских прописа у дијелу који се односе на обрачун плата и накнада у институцијама БиХ.			
Успостављено је правовремено правдање путних налога и прилагање правдајуће документације, а отклоњени су и остали недостаци у вези са реализацијом издатака за службена путовања.			
Комисија је и у 2018. години за обављање одређеног броја послова систематизованих радних мјеста ангажовала запослене путем уговора о дјелу и уговора о повременим и привременим пословима.			
Није укинута пракса закључивања уговора привременог карактера са стално запосленима за реализацију пројеката из донаторских средстава.			
Мањак сталних средстава је искњижен из пословних књига Комисије без утврђивања узрока мањка.			
Планирање набавки је унапријеђено и утврдили смо мали број случајева који се односе на поступке који нису планирани (хотелски смјештај) или њихово провођење није планирано прије истека ранијих уговора (канцеларијски материјал). У тестираним поступцима нисмо утврдили недостатке који се тичу правовременог достављања потребних докумената.			

3. СИСТЕМ ИНТЕРНИХ КОНТРОЛА

Комисија је одговорна за креирање, примјену и одржавање интерних контрола које су релевантне за припрему и презентацију финансијских извјештаја и усклађеност пословања са законима и другим прописима.

Унутрашња организација и начин рада Комисије утврђени су Правилником о унутрашњој организацији који је ступио на снагу у фебруару 2017. године, након добијене сагласности Предсједништва БиХ¹. Правилником о унутрашњој организацији Комисије, уређен је начин рада и руковођења Комисијом, те опис радних мјеста државних службеника и запосленика. Истим су систематизована радна мјеста за 36 запослених, укључујући три члана Комисије.

У складу са Законом о интерној ревизији институција БиХ² и Одлуком о критеријумима за успостављање јединица интерне ревизије у институцијама БиХ³, за обављање интерне ревизије у Комисији надлежна је Јединица интерне ревизије у Министарству цивилних послова БиХ. У 2018. години извршена је ревизија процеса плата и накнада и обављен накнадни преглед поступања Комисије по датим препорукама интерне ревизије.

3.1 Функционисање система интерних контрола

Комисија је на основу датих препорука извршила измјене аката код којих смо уочили неусклађености са важећи прописима и успоставила квалитетнију контролу код појединих пословних процеса, што се може видјети из оцјене реализације препорука. Поступцима ревизије уочили смо слабости у функционисању интерних контрола које се односе на следеће:

- добављачи за сервисирање службених возила Комисије уз испостављене фактуре не прилажу радне налоге о извршеној услузи;
- потписани су уговори за услуге техничког прегледа и регистрације са изабраним понуђачем, али фактурисање услуга је у два наврата вршио други добављач, по цијенама из понуде изабраног понуђача;
- у мањем броју случајева, захтјеви за реализацијом набавке упућени су добављачу путем електронске поште, без доказа да је са слањем упознат извршни званичник који, према интерним процедурама стварања обавеза, одобрава стварање обавеза;
- Уз поједине фактуре недостају документи о пријему робе или услуга, али су исте унесене у систем и плаћене.

ПРЕПОРУКА 1

Потребно је успоставити праксу прилагања радних налога уз фактуре о сервисирању возила као доказа о извршеној услузи од стране добављача. Такође је неопходно да се издавање наруџбенице врши у складу са интерним процедурама стварања обавеза, те прије плаћања осигурати потврду да су извршене испоруке роба и услуга.

¹ Предсједништво БиХ, на основу Анекса VIII Општег оквирног споразума за мир у Босни и Херцеговини, од 2001. године утврђује основне принципе и циљеве дјеловања Комисије, регулише организациона питања неопходна за поступање у реализацији улоге Комисије, утврђује примарне задатке и овлаштења, вријеме за које се именују чланови Комисије, те дефинише друга питања значајна за Комисију

² Службени гласник БиХ, број 27/08 и 32/12

³ Службени гласник БиХ, број 49/12 И 69/12

3.2 Финансијско управљање и контрола

Систем финансијског управљања и контроле није у потпуности имплементиран у складу са Законом о финансирању институција БиХ⁴, Приручником за финансијско управљање и контролу и Смјерницама за провођење процеса управљања ризицима у институцијама БиХ. У току ревизије презентирани су документ са новом процјеном појединих пословних процеса, прилагођен новим потребама Комисије које су произашле из нове организације, који није разматран и усвојен као коначан и на основу ког би се наставиле активности на доношењу регистра ризика.

Комисија је попунила образац Годишњег извјештаја о финансијском управљању и контроли за 2018. годину и доставила га Централној хармонизацијској јединици у прописаном року. У Извјештају су наведене мјере које Комисија планира предузети по свакој од компоненти COSO модела.

ПРЕПОРУКА 2

Комисија је дужна да оконча активности на мапирању пословних процеса, утврди ризике и сачини регистар ризика те настави активности управљања ризицима у складу са захтјевима за успостављање система финансијског управљања и контроле.

4. БУЏЕТ

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину⁵, Комисији су одобрена средства у укупном износу од 1.417.000 КМ и динамика од 31 запосленог. Поред средстава буџета, Комисија је располагала средствима новчаних донација у износу од 770.547 КМ, те је укупан кориговани буџет износио 2.187.547 КМ. Укупно извршење буџета за 2018. годину износило је 1.812.975 КМ, од чега су буџетска средства 1.257.035 КМ, а донације 555.940 КМ.

Комисија је извршила реструктурисање расхода буџета које је одобрило Министарство финансија и трезора БиХ, према којима је извршена измјена структуре расхода унутар одобреног буџета. Реструктурисањем у укупном износу од 32.000 КМ повећана су средства у оквиру текућих издатака (путни трошкови, издаци за енергију и комуналне услуге и издаци за уговорене и друге посебне услуге), уз смањење на осталим економским категоријама у оквиру текућих издатака. Највеће повећање средстава кроз реструктурисање одобрено је на позицији уговора о привременим и повременим пословима због склапања уговора са два савјетника члана Комисије и ангажовање два археолога за израду археолошких елабората који су основ за израду одлука о проглашењу националним спомеником.

4.1 Програм рада и извјештај о раду

План и програм рада Комисија је усвојила на сједници одржаној 22.01.2018. године. Том приликом је Секретаријат задужен да од Савјета министара БиХ затражи помоћ у кадровском и материјалном оспособљавању (прибављање сагласности за ново

⁴ Службени гласник БиХ, број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13)

⁵ Службени гласник БиХ, број 08/18

запошљавање и осигурање адекватног простора за рад у циљу рјешавања петиција из претходне године). Извјештај о раду Комисије усвојен је на сједници Комисије која је одржана 27.02.2019. године. У Извјештају о раду наведено је да је број разматраних приједлога одлука повећан у односу на план, наведени су подаци о осталим активностима Комисије, те закључци који су неопходни да би се испунио мандат дефинисан Анексом 8. Општег оквирног споразума за мир у БиХ. У закључцима је, између осталог, наведено да је неопходно да се реализује одобрена систематизација радних мјеста и да се Комисији обезбиједи одговарајући простор за рад и унаприједи и осавремени опрема за рад.

5. ФИНАНСИЈСКИ ИЗВЈЕШТАЈИ

Комисија је сачинила Годишњи финансијски извјештај за 2018. годину и доставило га надлежним органима и институцијама у складу са важећим прописима и у утврђеном року.

Анализом биљешки уз финансијске извјештаје констатовано је да су дата кратка образложења годишњег извршења буџета, са освртом на разлоге ниске реализације на позицијама бруто плата и накнада, без образложења за билансне позиције наведене у билансу стања.

5.1 Преглед расхода и издатака из буџета

У прегледу расхода и издатака по економским категоријама - збирно, у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, укупно остварени расходи исказани су у износу од 1.812.975 КМ, што је у односу на расходе планиране коригованим буџетом за 2018. годину мање за 374.572 КМ.

Значајни расходи из буџета односе се на: бруто плате (926.587 КМ), накнаде запослених (58.597 КМ), издатке телефонских и поштанских услуга (19.593 КМ), путне трошкове (41.338 КМ), унајмљивање имовине (24.025 КМ), издатке за употребу возила (7.449 КМ) и уговорене и друге посебне услуге (168.893 КМ).

Остали значајни расходи односе се на новчане донације (555.940 КМ).

Преглед расхода и издатака из буџета приказан је у Табели I у прилогу Извјештаја.

5.1.1 Бруто плате

Бруто плате и накнаде из плата на 31.12.2018. године исказане су у износу од 926.589 КМ, од чега нето плате и накнаде износе 531.639 КМ, а порези и доприноси 394.247 КМ. Бруто плате и накнаде су веће у односу на претходну годину за 162.696 КМ, што је резултат повећања просјечног броја запослених услјед измјене статуса чланова Комисије у односу на претходну годину. Да подсетимо, два члана Комисије су у сталном радном односу од 01.07.2017. године, а трећи члан је од 20.01.2018. године ангажован са пуним радним временом⁶. Просјечан број запослених за које су исплаћене бруто плате у Комисији био је 25.

Поступцима ревизије утврђено је да током године нису измијењене одредбе Закона о платама и накнадама у институцијама БиХ којом би се уредило питање обрачуна плата за чланове Комисије. У Извјештају о ревизији за 2017. годину констатовано је да је обрачун

⁶ Од заснивања радног односа у Комисији (01.07.2017. године), један члан је ангажован на 50% радног времена

плате заснован на одредбама Одлуке Предсједништва БиХ о измјенама и допунама Одлуке о Комисији⁷, којом је утврђено да је ранг чланова Комисије аналоган рангу омбудсмена за заштиту људских права у Босни и Херцеговини. Том аналогном су за обрачун плата члановима Комисије примијењене одредбе Закона о платама у институцијама БиХ и одређен коефицијент који је утврђен за обрачун плате именованих лица у независним институцијама, иако у примијењеном члану Закона о платама нису побројани чланови Комисије. Према усменим информацијама, иницијатива Комисије за измјену Закона о платама у институцијама БиХ није разматрана, те у члану Закона о платама у институцијама БиХ којим су побројана именована лица у независним институцијама нису наведени чланови Комисије.

Наш став о примјени прописа који треба да се примјењују приликом обрачуна плата је наведен у извјештају за претходну годину. Још једном истичемо да је неприхватљиво да се за обрачун плата примјењују одлуке институције која, уз сво уважавање, није надлежна за доношење прописа о платама и накнадама, а да се притом дерогирају законске одредбе и прописи којима је уређена област плата и накнада. Напомињемо да се обрачун плата и накнада врши кроз централизован обрачун и исплату плата у Министарству финансија и трезора БиХ, које је истовремено надлежно и за надзор над примјеном Закона о платама у институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 3

Комисија треба код надлежних институција поново иницирати измјене Закона о платама у институцијама БиХ. Надлежне институције, прије свега Министарство финансија и трезора БиХ, требају активније приступити проблему измјене прописа чије праћење и провођење је у њиховој надлежности или, у противном, обуставити исплате које нису усклађене са Законом.

5.1.2 Издаци по основу уговора за привремене и повремене послове

Издаци по основу уговора о привременим и повременим пословима реализовани су у 2018. години у нето износу од 102.993 КМ. Планирани буџет за ове намјене, након одобреног реструктурисања, износио је 21.000 КМ, што указује на потребу унапређења процеса планирања стварних потреба за ангажовањем извршилаца путем уговора о привременим и повременим пословима као и стварање услова да се послови путем уговора сведу на најмању могућу мјеру, коришћењем законски прописаних могућности за запошљавање.

У току године ангажовано је укупно 19 извршилаца, од чега је највећи број извршилаца ангажован у континуитету током године (нпр. два извршиоца по 12 мјесеци, три извршиоца по 11 мјесеци, три извршиоца по девет мјесеци, два извршиоца по шест мјесеци), док су остали извршиоци ангажовани повремено у току године или као замјена за запослене на боловању.

Поступцима ревизије утврђено је да се од три уговора о привременим и повременим пословима два односе на радна мјеста која су предвиђена систематизацијом (савјетник члана Комисије) и за које је Комисија тражила сагласност за попуњавање и расписивање јавног огласа. Остали послови се по опису не могу идентификовати као послови систематизованих радних мјеста, али смо уочили да су за њихово обављање извршиоци

⁷ Одлука Предсједништва БиХ број 01-50-1-2297-51/17 од 27.06.2017. године (Службени гласник број 1/02, 50/17)

ангажовани у континуитету током године, те исти по суштини и форми нису уговори о привременим и повременим пословима.

Остали недостаци у садржају потписаних уговора се односе на датум закључивања уговора (један је закључен ретроактивно, а код два су погрешно наведени датуми од када су на снази), навођења различитог периода пробног рада у односу на јавни оглас, те код извјештаја о раду ангажованог лица, који није потписан од стране овлаштеног сарадника.

ПРЕПОРУКА 4

Комисија треба закључивати уговоре о привременим и повременим пословима за послове који се обављају сезонски или једнократно, а не за послове који имају трајни карактер. Потребно је да Комисија, у оквиру планиране динамике запошљавања, реализује активности које ће омогућити да се обављање послова из надлежности Комисије реализују у оквиру систематизованих радних мјеста, а не путем уговора о повременим и привременим пословима.

5.1.3 Новчане донације

Укупна вриједност средстава која су планирана за реализацију програма финансирањем из средстава новчаних донација износи 770.547 КМ. Укупна реализација новчаних донација у 2018. години износила је 555.940 КМ, што у односу на расположива средства износи 72%.

Значајнији издаци реализовани у оквиру новчаних донација односе се на остале неспоменуте услуге (497.069 КМ), уговоре о дјелу (28.800 КМ) и уговоре о привременим и повременим пословима (14.424 КМ). Као остале неспоменуте услуге књижени су издаци по основу радова на крову и ентеријеру Земаљског музеја и набавку опреме за рестаурацију (485.451 КМ), те израда главног пројекта у оквиру новчане донације намијењене за римске мозаике у Скеланима (8.658 КМ).

5.1.3.1 Уговори о привременим и повременим пословима

Комисија је, као и претходних година, за реализацију пројекта који се финансирају из донаторских средстава закључила уговоре са стално запосленима. Укупан износ издатака износи 14.424 КМ и мањи је у односу на претходну годину. Уговори о привременим и повременим пословима закључени су са 14 запослених у оквиру двије донације (програма посебних намјена). Поново истичемо да је неприхватљива пракса да се за реализацију програма из донаторских средстава закључују уговори са стално запосленима. Образложење да је одлука о формирању тима за реализацију програма донесена 2015. године и да је њом дефинисана накнада не може се прихватити као задовољавајући аргумент за настављање праксе закључивања уговора о привременим пословима са стално запосленима.

ПРЕПОРУКА 5

Потребно је да Комисија обустави праксу закључивања уговора привременог карактера са стално запосленима.

5.2 Преглед прихода и примитака

У прегледу прихода, примитака и финансирања по економским категоријама у периоду од 01.01. до 31.12.2018. године, укупно остварени приходи и примици исказани су у износу од 604.923 КМ који нису планирани буџетом, а односе се на примљене новчане донације.

5.3 Биланс стања

У билансу стања на 31.12.2018. године исказана су укупна средства у износу од 89.052 КМ. Укупне обавезе са изворима средстава исказане су у износу од 269.466 КМ.

Значајне ставке биланса стања односе се на краткорочна потраживања (8.008 КМ), неотписану вриједност сталних средстава (81.044 КМ), обавезе према добављачима (73.051 КМ), остале краткорочне обавезе (30.342 КМ) и обавезе према запосленима (85.029 КМ).

Комисија је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза, те ситног инвентара и материјала на 31.12.2018. године.

Биланс стања приказан је у Табели II у прилогу Извјештаја.

5.3.1 Попис средстава и обавеза

Комисија је извршила попис сталних средстава, новчаних средстава, потраживања и обавеза на 31.12.2018. године.

Поступцима ревизије утврђени су недостаци приликом пописа средстава и обавеза који су врло слични недостацима из претходног периода;

- Нису обезбијеђене формално-правне претпоставке за провођење пописа, које су прописане у актима надлежних институција (није донесена одлука о редовном годишњем попису, није израђен план пописа са роковима, није пописан ситан инвентар).
- Након обављеног пописа нису утврђени узроци настанка мањка сталних средстава, одговорност и евентуална накнада штете, а на основу приједлога Комисије за попис донесена је одлука о искњижењу мањка средстава из пословних књига Комисије. Садашња вриједност мањка средстава није материјално значајна, али се стиче утисак да је искњижење мањка, без утврђивања разлога и одговорности, постало уобичајена пракса у Комисији.

ПРЕПОРУКА 6

Комисија је дужна испитати узроке настанка мањкова и донијети одговарајуће одлуку о начину њиховог искњижења.

5.4 Преглед динамике запошљавања

Законом о буџету институција Босне и Херцеговине и међународних обавеза Босне и Херцеговине за 2018. годину Комисији је одобрен број од 31 запосленог. Комисија је 31.12.2018. године имала 27 запослених, од чега су два на одређено вријеме.

Комисија је у току године примила једног савјетника члана Комисије и једног запосленика у радни однос на одређено вријеме. Пријем запосленика у радни однос на одређено вријеме извршен је након објаве јавног огласа на веб страници Комисије, а након проведене процедуре избора спољног сарадника склопљен је уговор о обављању привремених и повремених послова, а затим уговор о раду на одређено вријеме у трајању од три мјесеца. Савјетник члана Комисије је у радном односу на одређено од 01.12.2018. године, а до тада је обављао послове путем уговора о дјелу и уговора о привременим и повременим пословима.

На основу података из ЦОИП-а⁸, утврдили смо да је један члан Комисије у току године испунио услове за старосну пензију. Према Закона о раду у институцијама БиХ⁹, радни однос престаје када запосленик наврши 65 година живота или 40 година стажа осигурања, независно од година живота – даном доношења рјешења. На основу Одлуке о Комисији и њеним измјенама¹⁰, Предсједништво БиХ именује чланове Комисије у статусу именованих лица, без јавног конкурса и на мандат од пет година, уз могућност реизбора. У поменутих актима и у Пословнику о раду Комисије¹¹ нису утврђени услови за разрјешење чланова Комисије у случајевима испуњења поменутих услова из Закона о раду у институцијама БиХ. На основу одлука о Комисији, члан Комисије може засновати радни однос, што је утврђено и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији којим је уређено да домаћи чланови Комисије заснивају радни однос у Комисији док им траје мандат. Из свега наведеног произилази да се на чланове Комисије, када су у питању радни односи, могу примијенити одредбе Закона о раду у институцијама БиХ.

ПРЕПОРУКА 7

Потребно је да Комисија достави информацију Предсједништву БиХ, као институцији надлежној за именовање њених чланова, о испуњењу услова за престанак радног односа једног члана Комисије.

⁸ ЦОИП - Централизоване обрачунање и исплата плата

⁹ Члан 71. став (1) тачка а) алинеја 1) Закона о раду у институцијама БиХ (Службени гласник БиХ, број 26/04, 07/05, 48/05, 60/10, 32/13 и 93/17)

¹⁰ Одлука о Комисији за очување националних споменика и измјене и допуне (Службени гласник БиХ број 1/02, 10/02, 42/16 и 50/17)

¹¹ Службени гласник БиХ, број 47/16

6. ЈАВНЕ НАБАВКЕ

Комисија је донијела План јавних набавки за 2018. годину како је прописано Законом о јавним набавкама¹² те измјене Плана у складу са накнадно исказаним потребама. За поступке јавних набавки су, одлуком извршног званичника, формиране комисије које проводе поступке јавних набавки. Рокови покретања процедура углавном су пратили планиране, осим код набавке канцеларијског и потрошног материјала који је планиран у првом, а покренут у задњем кварталу 2018. године.

Према презентованим подацима, Комисија је у 2018. години провела девет поступака јавних набавки из текућих издатака (три отворена, пет конкурентских и један преговарачки поступак). Након претходно проведених поступака, укупна вриједност закључених уговора износила је 594.811 КМ (без ПДВ-а).

Наводимо општа запажања и слабости уочене током ревизије процеса јавних набавки:

- Услуге хотелског смјештаја пису планиране нити је проведен поступак јавних набавки, а реализовани износ издатака је вриједносно у оквирима директног споразума и плаћен је жирално.
- Приликом провођења поступака јавне набавке путем конкурентског поступка, захтјев није упућен на минимално три адресе. Ради се о поступцима набавке услуга лекторисања (12.300 КМ), компјутерског и канцеларијског материјала (9.954 КМ) и горива (6.751 КМ) који су објављени путем портала јавних набавки, чиме је задовољен захтјев у погледу транспарентности.¹³
- У документима који се односе на поједине набавке утврдили смо грешке техничке природе: планирани износ у одлуци о покретању поступка не одговара износу у обавјештењу, у извјештају о поступку набавке наведен је друкчији период трајања оквирног споразума у односу на потписани оквирни споразум, у оквирном споразуму се наводи одлука о додјели уговора из 2016. године (поступак је проведен у 2018. години), у тендерској документацији и обавјештењу о набавци наведена опција плаћања аванса, а исто није садржано у нацрту уговора и потписаном уговору и добављачу није ни извршено плаћање аванса.

6.1 Набавка радова за рестаурацију крова Земаљског музеја

Избор добављача за радове на рестаурацији крова Земаљског музеја проведен је путем отвореног поступка у коме је достављена једна понуда, чија је вриједност већа од планиране вриједности у тендерској документацији (260.000 КМ без ПДВ-а). Радови су финансирани из средстава новчаних донација, у оквиру којих је било расположивих средстава за прихватање тако достављене понуде. Са добављачем је закључен уговор у вриједности од 285.500 КМ (без ПДВ-а). Плаћање аванса је извршено прије достављања банкарске гаранције добављача, која је постављена као услов за уплату аванса.

ПРЕПОРУКА 8

Комисија треба да се придржава одредби наведених у тендерској документацији и реализује обавезе након испуњења услова од стране добављача у погледу достављања гаранције.

¹² Службени гласник БиХ, број 39/14

¹³ Износи су исказани без ПДВ-а

7. КОМЕНТАРИ

Комисија је у остављеном року доставила коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији за 2018. годину. У коментарима су наведена неслагања са датим препорукама које се односе на активности у вези са Законом о платама у институцијама БиХ (преорука 3) и статусом члана Комисије који испуњава услове за пензионисање (преорука 7), те је наведен став Комисије да треба измијенити препоруку 3 на начин да садржи само активности које треба предузети Комисија, а препоруку 7 брисати из Извјештаја.

Уз наведене коментаре нису достављени нови докази, а образложења која су достављена у коментарима су била позната током ревизије и детаљно су описана у Извјештају, због чега нису утицала на измјену налаза и препорука. Додатна појашњења коментара Комисије и разлози због којих нису прихваћени наведена су у одговору на достављене коментаре на Нацрт извјештаја о ревизији, који је достављен руководству Комисије уз коначан Извјештај о ревизији за 2018. годину. На основу наведеног, овај Извјештај представља коначан извјештај без корекција у односу на Нацрт извјештаја о ревизији за 2018. годину.

Вођа тима за финансијску ревизију

Сњежана Баштинац, виши ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за финансијску ревизију

Миро Галић, виши ревизор, с.р.

Чланови тима за финансијску ревизију

Фатима Механовић, ревизор, с.р.

Аднан Мухаремагић, ревизор, с.р.

Руководилац Одјељења за развој, методологију и контролу квалитета финансијске ревизије

Драгољуб Ковинчић, виши ревизор, с.р.

Прилози

Табела I – Преглед расхода буџета за 2018. годину

Табела II – Биланс стања на 31.12.2018. године

Изјава о одговорностима руководства

Преглед расхода буџета за 2018. годину

Комисија за очување националних споменика БиХ

Табела I

Опис	Одобрени буџет	Усклађивања буџета	Укупни буџет (2+3)	Извршење буџета	Процент 5/4*100
1	2	3	4	5	6
1. Текући издаци	1.412.000	0	1.412.000	1.252.037	89
Бруто плате и накнаде	1.038.000		1.038.000	926.587	89
Накнаде трошкова запослених	86.000	-16.000	70.000	58.597	84
Путни трошкови	35.000	9.000	44.000	41.338	94
Издаци телефонских и пошт. услуга	25.000	-3.500	21.500	19.593	91
Издаци за енергију и ком. услуге	0	2.000	2.000	1.758	88
Набавка материјала	14.000		14.000	2.864	20
Издаци за услуге превоза и горива	11.000	-3.000	8.000	4.356	54
Унајмљивање имовине и опреме	28.000	-2.000	26.000	24.025	92
Издаци за текуће одржавање	14.000	-7.500	6.500	2.011	31
Издаци за осигурање	4.000		4.000	2.015	50
Уговорене и друге посебне услуге	157.000	21.000	178.000	168.893	95
2. Капитални издаци	5.000	0	5.000	4.998	100
Набавка земљишта			0		
Набавка грађевина			0		
Набавка опреме	5.000		5.000	4.998	100
Набавка осталих сталних средстава			0		
Реконструкција и инвестиционо одрж.			0		
3. Текући грантови	0	0	0	0	
4. Вишегодишња капитална улагања	0	0	0	0	
5. Новчане донације	0	770.547	770.547	555.940	72
Донација Кемал Узун		43.885	43.885	0	0
Фондација америчког амбасадора		74	74	0	0
Библиотека Комисије		96	96	0	0
Рестаурација Јеврејско гробље		15	15	0	0
Донација "ИПА АДРИАТИЦ"		24.285	24.285	0	0
Мост на Жепи		4.000	4.000	0	0
Црвени крст		22.392	22.392	0	0
Рехабилитација крова Земаљског музеја		11.108	11.108	0	0
Рестаурација збирки Земаљског музеја		650.514	650.514	541.762	83
Скелани		8.658	8.658	8.658	100
Моја БиХ - моје наслеђе		5.520	5.520	5.520	100
6. Програми посебне намјене	0	0	0	0	
7. Укупно (1+2+3+4+5+6)	1.417.000	770.547	2.187.547	1.812.975	83

Руководство је Преглед расхода буџета по економским категоријама одобрило _____ 2019. године.

Извршни званичник:

Мирзах Фочо

Биланс стања на 31.12.2018. године

Комисија за очување националних споменика БиХ

Табела II

Опис	31.12.2018.	31.12.2017.	Процент 2/3*100
1	2	3	4
1. Готовина, крат. потраживања, разграничења и залихе	8.008	50.361	16
Новчана средства		3.305	0
Краткорочна потраживања	8.008	47.056	17
Краткорочни пласмани			
Интерни финансијски односи			
Залихе			
Краткорочна разграничења			
2. Стална средства	81.044	82.951	98
Стална средства	604.729	589.280	103
Исправка вриједности	523.685	506.329	103
Неотписана вриједност сталних средстава	81.044	82.951	98
Дугорочни пласмани			
Дугорочна разграничења			
УКУПНО АКТИВА (1+2)	89.052	133.312	67

3. Краткорочне обавезе и разграничења	188.422	132.269	142
Краткорочне текуће обавезе	103.393	31.729	326
Краткорочни кредити и зајмови			
Обавезе према запосленима	85.029	85.412	100
Интерни финансијски односи			
Краткорочна разграничења		15.128	0
4. Дугорочне обавезе и разграничења	0	0	
Дугорочни кредити и зајмови			
Остале дугорочне обавезе			
Дугорочна разграничења			
5. Извори средстава	81.044	82.951	98
Извори средстава	81.044	82.951	98
Остали извори средстава			
Нераспоређени вишак прихода/расхода			

УКУПНО ПАСИВА (3+4+5)	269.466	215.220	125
------------------------------	----------------	----------------	------------

Напомена: Правилником о финансијском извјештавању институција Босне и Херцеговине, чл.10. став 4., напоменуто је да биланс стања буџетских корисника неће бити уравнотежен (актива једнака пасиви) због програмски успостављеног система Главне књиге, док ће биланс стања који ради Министарство финансија и трезора на нивоу Буџета институција Босне и Херцеговине за текућу годину бити уравнотежен.

Руководство је Биланс стања одобрило _____ 2019. године.

Извршни званичник:
Мирзах Фочо

Изјава о одговорностима руководства

Међународни стандард врховних ревизионих институција (ISSAI 1580) предвиђа да ревизор треба да добије одговарајућу изјаву од руководства институције као доказ да руководство признаје своју одговорност за објективно приказивање финансијских извјештаја сагласно мјеродавном оквиру финансијског извјештавања, те да је одобрило финансијске извјештаје.

Руководство **Комисије за очување националних споменика Босне и Херцеговине** (у даљем тексту: Комисија) дужно је да обезбиједи да финансијски извјештаји за 2018. годину буду израђени у складу са Законом о финансирању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 61/04, 49/09, 42/12, 87/12 и 32/13), Правилником о финансијском извјештавању институција БиХ (Службени гласник БиХ број 25/15 и 91/17) и Правилником о рачуноводству са рачуноводственим политикама и процедурама за кориснике буџета институција БиХ (протокол Министарства финансија и трезора БиХ број 01-08-02-1-1515-1/15 од 04.02.2015. године). Руководство је такође обавезно да поступа у складу са Законом о буџету институција БиХ и међународних обавеза БиХ за 2018. годину (Службени гласник БиХ број 8/18) и пратећим упутствима, објашњењима и смјерницама које доноси Министарство финансија и трезора БиХ, као и осталим законима у Босни и Херцеговини, тако да финансијски извјештаји дају фер и истинит приказ финансијског стања Комисије.

При састављању таквих финансијских извјештаја одговорности руководства обухватају гаранције:

- да је осмишљен и да се примјењује и одржава систем интерних контрола који је релевантан за припрему и фер презентацију финансијских извјештаја и усклађеност са законима и другим прописима;
- да финансијски извјештаји не садрже материјално значајне погрешне исказе;
- да финансијски извјештаји садрже све релевантне податке и анализе извршења буџета, као и податке о систему интерних контрола и реализацији препорука ревизије;
- да се у пословању примјењују важећи законски и други релевантни прописи.

Руководство је такође одговорно за чување имовине и ресурса од губитака, па тако и за предузимање одговарајућих мјера да би се спријечиле и откриле проневијере и остале незаконитости.

Датум, _____

Извршни званичник:

Мирзах Фочо